

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ «Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії гуманітарної та
соціально-економічної підготовки
(протокол № 1 від «30» 08 2023р.)

Голова циклової комісії Оксана ІВАХ

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЗЕЙНІ КОМУНІКАЦІЇ В ОСВІТІ ТА КУЛЬТУРІ

Освітній ступінь	«бакалавр»
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
Освітньо-професійна програма	Музеєзнавство, пам'яткознавство
форма навчання	денна

Силабус курсу «Музейні комунікації в освіті та культурі»

2023- 2024 навчального року

Назва курсу	Музейні комунікації в освіті та культурі
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Відокремлений структурний підрозділ «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка»
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво 027 Музезнавство, пам'яткознавство
Викладач курсу	Караманов Олексій Владиславович Сурмач Оксана Іванівна
Контактна інформація викладачів	oleksiy.karamanov@lnu.edu.ua oksana.surmach@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб. 49) Також проводяться онлайн консультації у системі Moodle. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/istorychne-kraieznavstvo
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб сприяти процесу формування знань про сучасні музейні комунікації та практики у міждисциплінарній взаємодії освіти та культури.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна читається для студентів III-го курсу, спеціальності 027 Музезнавство, пам'яткознавство протягом п'ятого семестру в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<p>Мета дисципліни – є ознайомлення майбутніх фахівців з головними прикладними аспектами музейної та музейно-педагогічної (культурно-просвітницької) діяльності у міждисциплінарній взаємодії філософії, історії, культурології, педагогіки, психології.</p> <p>Знайомство з основними прикладними поняттями музейної комунікації, специфікою та динамікою знань, особливостями її методології допоможе студентам оволодіти належним рівнем методичної готовності до професійної діяльності, виховати високий рівень художньо-естетичного смаку, креативний підхід у поєднанні традицій та новацій у професійній діяльності.</p> <p>Для досягнення поставленої мети виділяються такі цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none">• ознайомлення майбутніх фахівців з основами

	<p>практичної діяльності музейних закладів у різних сферах суспільного життя;</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналіз історичних та сучасних теорій музейної діяльності; • вивчення багатоаспектних значень і контекстів музейного предмета; • виявлення міждисциплінарних аспектів організації науково-фондової, культурно-освітньої та інформаційної діяльності музеїв; • критично осмислювати події історії на підставі аналізу музейних джерел.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вайдахер Ф. Загальна музеологія: посібник / пер. з нім. В. Лозинський та ін. – Львів: Літопис, 2005. 2. Закон України “Про музеї та музейну справу” // Відомості Верховної Ради. 1995. № 25. 3. Караманов О. В. Педагогічна діяльність музеїв в сучасному освітньому просторі України. Львів: Сполом, 2020. 4. Культурологія/[Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. та ін.]; за ред. Т. Б. Гриценко. – [2=ге вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 392 с. – 5. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеезнавство: Навч. посібник. – К.: Знання, 2008. 6. Салата О. О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. <p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Караманов О. В. Вищий навчальний заклад у просторі музею: перспективи впровадження інтегрованих курсів / О. В. Караманов // Вісн. Львів. ун-ту. – Серія педагогічна. – Львів : Видав. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – Вип. 26. – С. 134-142. 2. Караманов О. В. Метод і прийом локалізації подій в організації практичних занять у музеї / О. В. Караманов // Могилянські читання 2008 року: Зб. наук. пр. : Церква і музей: втрати ХХ століття / Нац. Києво-Печер. іст.-культ. Заповідник ; Ред. рада : В. М. Колпакова (відп. ред.) та ін. – К. : Фенікс, 2009. – С. 404-407. 3. Караманов О. В. Музей – ВНЗ: принципи побудови інтегрованого заняття / О. В. Караманов // Матеріали звітних наукових конференцій кафедри загальної та соціальної педагогіки. – Львів : Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – Вип. 10. – С. 33-36. 4. Караманов, О. В. Музейна педагогіка в контексті багатокультурного освітнього середовища в Україні / О. В. Караманов // Шлях освіти. – 2012. – № 2. – С. 8-11. <p>Медведева І. М. Розвиток музейно-педагогічної діяльності : навч. посіб. / Донбаська держ. машинобудівна академія. – Краматорськ : ДДМА, 2009. – 60 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Караманов О. В. «Школа і музей: працюємо разом» : львівський досвід інтегрованих уроків з музейної педагогіки / О. Караманов, І. Ласкій // Історія України. – Червень 2010. – № 21 (661). – С. 13-16. <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відлуння віків. Український пам’яткоохоронний портал

	<p>URL: http://www.pamjatky.org.ua</p> <p>2. Все про туризм: краєзнавство, країнознавство та географія туризму. URL: https://tourlib.net/geogr.htm</p> <p>3. Електронна бібліотека «Культура України» URL : http://www.elib.nplu.org</p> <p>4. Замки та храми України URL: http://www.castles.com.ua</p> <p>5. Інститут історії України НАН України URL: http://www.history.org.ua/</p> <p>6. Історія України IX – XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації URL: http://www.litopys.org.ua</p> <p>7. Музейний простір України URL: http://www.prostir.museum</p> <p>8. Національна спілка краєзнавців України URL: http://nsku.org.ua/</p>
Тривалість курсу	150 год.
Обсяг курсу	80 годин аудиторних занять (40 годин лекційних занять і 40 годин практичних занять) та 70 годин самостійної роботи
Програмні компетентності	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p> <p>ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК 1. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо відповідно до розуміння тенденцій розвитку музейної та пам'яткоохоронної галузі.</p> <p>СК 4. Здатність до експозиційної, науково-фондової, культурно-просвітницької діяльності на основі професійно профільованих знань.</p> <p>СК 9. Здатність проектувати розвиток музейно-заповідної мережі, закладів музейного типу.</p> <p>СК 11. Здатність комунікувати та співпрацювати з державними і громадськими організаціями, міжнародними музейними і пам'яткоохоронними інституціями.</p> <p>СК 13. Здатність забезпечувати інтеграцію різних форм музейної комунікації.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 2. Аналізувати й узагальнювати історико-культурний матеріал у певній системі.</p> <p>ПР 3. Розробляти організаційну структуру, основні завдання, напрями діяльності музеїв, заповідників та інших закладів музейного типу залежно від їх класифікаційної приналежності.</p> <p>ПР 13. Розробляти наукові концепції експозицій та виставок</p>

	<p>для музеїв, заповідників, інших закладів музейного типу.</p> <p>ПР 15. Формувати план культурно-освітньої роботи та організувати заходи з популяризації музейних цінностей, об'єктів історико-культурної спадщини, природних пам'яток з врахуванням потреб різних верств населення.</p> <p>ПР 24. Володіти методикою комунікації в музейному просторі з відповідною цільовою аудиторією.</p>
Ключові слова	Музей, освіта, комунікація, культура, міждисциплінарність, культурологія, медіа, стилі навчання, мистецтво.
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру письмовий
Пререквізити	<p>Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, які отримує студент в результаті вивчення навчальних дисциплін «Музейна педагогіка», «Основи педагогіки», «Педагогіка дозвілля», «Психологія загальна, вікова, педагогічна», та «Теорія і практика екскурсійної справи» і набуття компетенцій після завершення навчання на освітньому ступені бакалавра зі спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство.</p> <p>Навчальна дисципліна є нормативною навчальною дисципліною циклу загальної підготовки бакалаврів ОПІ Музеєзнавство, пам'яткознавство.</p>
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), методи організації мислительних дій, розвитку творчого і критичного мислення (аналіз, синтез, порівняння; синектика, дедукція, індукція та ін.), виконання індивідуальних завдань та проекту.
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, проектор, особисті гаджети студентів.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 50 балів, на екзамен – 50 балів.</p> <p>Результат роботи студента протягом семестру складається з наступних компонентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - результатів роботи на <i>семінарському занятті</i> (2 бали). Підсумкова кількість балів за роботу на семінарському занятті визначається як сума балів, отриманих за усні чи письмові відповіді студента (1 бал x 20 = 20 балів); - <i>трьох модульних контрольних робіт</i> (5 балів + 5 балів + 5 балів = 20 балів), що проводиться за результатами вивчення частини навчального курсу. Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час проведення кожної модульної контрольної роботи; - <i>двох міні-проектів (алгоритмізованих письмових завдань)</i> (5 балів + 5 балів = 10 балів), <p>Екзамен (50 балів), що підсумовує знання</p>

	<p>теоретичних положень курсу, студент складає під час екзаменаційної сесії в письмовій формі на платформі Moodle.</p> <p>Під час складання екзамену на платформі Moodle студент протягом 60 хвилин повинен дати відповідь на 50 тестових завдань. Кожне тестове завдання передбачає обрання однієї правильної відповіді із трьох запропонованих та оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів за іспит – 50.</p> <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Музейна комунікація у системі міждисциплінарних наукових дисциплін. 2. Актуальні теорії та концепції музейної комунікації (Шеннон, Маклуен, Ласвел, Камерон, Хупер-Грінхілл та ін.) 3. Сучасна місія музею як чинника суспільних перетворень в освіті та культурі. 4. Музей як простір спілкування у мережевій культурі. 5. Музей як культурна інституція у контексті комунікації. 6. Музей і концепція «культура участі» («participation culture»). 7. Аналіз новітніх засобів музейної комунікації. 8. Загальна характеристика комунікативного простору музею у взаємодії з освітою. 9. Освітня місія музею як середовища спілкування та інновацій. 10. Сучасні теорії інтерпретації освітнього музейного дискурсу. Загальна характеристика підходів Д. Фалька і Л. Діркінга, Х. Гарднера, Дж. Хейна. Д. Колба і Б. Маккарті та ін. 11. Особливості управління комунікаційною діяльністю музею. 12. Еволюція стратегій музейної комунікації. 13. Характеристика сучасних суб'єктів музейної комунікації. 14. Особливості застосування комунікативних технологій у музейній діяльності. 15. Теорія конструктивістського навчання Дж. Хейна і музейний простір. Репрезентація концепції «ідеальної школи» Дж. Дьюї в оцінці Дж. Хейна

16. Аналіз наочно-дидактичної (традиційної) моделі освіти і систематичного музею (+прикладі).
17. Аналіз упорядкованої моделі освіти (біхевіористичної) і систематичного музею (+прикладі).
18. Аналіз моделі «музею, що відкриває знання» і прагматичного музею (+прикладі).
19. Аналіз конструктивістської моделі музею (+прикладі) та теорії конструктивізму.
20. Можливості розвитку інтелектуальних здібностей у просторі музею.
21. Особливості виявлення інтелектуальних задатків відвідувачів молодого віку у процесі музейної комунікації.
22. Поняття про емоційний та множинний інтелект, їх оцінка у науковій літературі.
23. Аналіз структурних компонентів моделі множинного інтелекту Х. Гарднера та можливості його застосування у просторі музею.
24. Поняття про стилі навчання в музеї. Особливості виявлення різних стилів навчання у відвідувачів у процесі музейної комунікації.
25. Аналіз стилів навчання Д. Колба в музеї – .практик, мислитель, прагматик, теоретик.
26. Аналіз стилів навчання Б. Маккарті та можливості його застосування у просторі музею.
27. Можливості розвитку та удосконалення різних стилів навчання у просторі музею.
28. Музей і комунікація із публікою. Поняття про публічність музею.
29. Публічність музею та її оцінка у науковій літературі. Історія концепції публічного музею.
30. Особливості комунікації музею з різними групами відвідувачів.
31. Загальні засади та способи вивчення музейної аудиторії.
32. Музей як «агент виробництва знання».
33. Сучасні інституції із забезпечення музейної комунікації в Україні. Загальна характеристика інституцій, що забезпечують музейну комунікацію в Україні (музейні заклади, центри науки, медіа бібліотеки, заклади публічного простору тощо).
34. Сучасні інституції із забезпечення музейної комунікації за кордоном. Загальна характеристика інституцій, що забезпечують музейну комунікацію за кордоном (музейні заклади, центри науки, медіа бібліотеки, заклади публічного простору тощо) – на прикладі Польщі, РФ, Німеччини, Італії тощо.
35. Поняття та інтерпретація культури музею (музейної культури).
36. Музей як освітній простір.
37. Сучасні концепції формування музейного освітнього простору – “participatory museum”, “STEAM education”, “science education”, “edutainment in the space of the museum”, “museum activities”.
38. Роль музейно-педагогічних технологій у забезпеченні атрактивності, імпресивності та інформативності музейного

	<p>предмета.</p> <p>39. Технологія візуального мислення у системі сучасних музейних комунікацій.</p> <p>40. Візуальне мислення людини та візуалізація. Концепція Дена Роема.</p> <p>41. Технологія «Стратегії візуального мислення»(VTS)</p> <p>42. Візуальне мислення і стилі навчання в музеї.</p> <p>43. Технологія ТРВЗ у системі сучасних музейних комунікацій.</p> <p>44. Можливості розвитку мислення дитини з використання методик ТРВЗ (системне, функціональне, діалектичне, синергетичне мислення).</p> <p>45. Технології ТРВЗ як засоби музейної педагогіки.</p> <p>46. ТРВЗ-педагогіка в музеях науки і техніки.</p> <p>47. Технологія «storytelling» у системі сучасних музейних комунікацій.</p> <p>48. Сутність, принципи та напрями розвитку сторітеллінгу в освітній сфері.</p> <p>49. Сторітеллінг як ефективний метод навчання.</p> <p>50. Музей і сторітеллінг: точки дотику. Наративи у музейному просторі.</p> <p>51. Концепції і правила створення сторітеллінгу – К. Іген, Р. Маккі і Т. Джерас, А. Маслоу (відеофрагменти).</p> <p>52. Технологія «занурення» у системі сучасних музейних комунікацій.</p> <p>53. Організація творчої діяльності у системі взаємодії музею з освітою та культурою.</p> <p>54. Музей як культурологічний простір. Поняття про соціальну культурологію. Культура у системі діяльності людини.</p> <p>55. Педагогічна культура та її роль в організації сучасних музейних практик.</p> <p>56. Типи культур та їх загальна характеристика.</p> <p>57. Основні структурні елементи культури у діяльності музею.</p> <p>58. Історичні моделі культури та їх характеристика й відображення у музейно-педагогічній діяльності.</p> <p>59. Поняття про загальні та соціальні функції культури у діяльності музею.</p> <p>60. Пізнання та творчість у системі культурного розвитку людини.</p> <p>61. Музейно-педагогічна діяльність як чинник культурного розвитку людини.</p> <p>62. Художня культура особистості у контексті музейно-педагогічній діяльності.</p> <p>63. Естетична культура особистості у контексті музейно-педагогічній діяльності.</p> <p>64. Моральна культура особистості у контексті музейно-педагогічній діяльності.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/</p>

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль 1			
1.	Тема 1. Вступне заняття. Поняття про музейну комунікацію. Музейна комунікація у системі міждисциплінарних наукових дисциплін	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
2.	Тема 2. Сучасна місія музею як чинника суспільних перетворень в освіті та культурі	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
3.	Тема 3. Комунікативний простір музею у взаємодії з освітою: аналіз сучасних теорій та підходів. Особливості застосування комунікативних технологій у музейній діяльності	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
4.	Тема 4. Теорія конструктивістського навчання Дж. Хейна і музейний простір	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
5.	Тема 5. Можливості розвитку інтелектуальних здібностей у просторі музею. Теорія множинного інтелекту Х. Гарднера	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
6.	Тема 6 Теорії стилів навчання в музеї Д. Колба і Б. Маккарті	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
Модульна контрольна робота 1			
Змістовий модуль 2			
7.	Тема 7. Музей і комунікація із публікою. Поняття про публічність музею	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
8.	Тема 8. Сучасні інституції із забезпечення музейної комунікації в Україні та за кордоном	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
9.	Тема 9. Поняття та інтерпретація культури музею (музейної культури).	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
10.	Тема 10. Музей як освітній простір. Роль музейно-педагогічних технологій у забезпеченні атрактивності, імпресивності та інформативності музейного предмета.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 3 год	
11.	Тема 11. Аналіз технологій у системі сучасних музейних комунікацій (ТРВЗ, сторітеллінг, «занурення», візуальне мислення)	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
Модульна контрольна робота 2			

Змістовий модуль 3			
12.	Тема 12. Музей як культурологічний простір. Поняття про соціальну культурологію. Педагогічна культура та її роль в організації сучасних музейних практик	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
14.	Тема 13. Методи культурологічних досліджень та вивчення культури. Основні завдання культурологічних досліджень в контексті музейно-педагогічної діяльності	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
15.	Тема 14. Основні структурні елементи та функції культури в контексті музейно-педагогічної діяльності	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
16.	Тема 15. Роль мистецької діяльності у музейній комунікації. Особливості сприйняття художніх образів. Поняття про педагогіку художнього музею як специфічної галузі музейного знання.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
17.	Тема 16. Організація творчої діяльності у системі взаємодії музею з освітою та культурою	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
	<i>Модульна контрольна робота 3</i>		
Змістовий модуль 4			
18.	Тема 17. Типи культур та можливості їх інтерпретації в музейному просторі.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
19.	Тема 18. Культурологічні ідеї XIX – поч. XX ст. та можливості їх відображення на експозиції музею	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
20.	Тема 19. Культура особистості. Типи культурної людини. Художня, естетична та моральна культура особистості у контексті музейно-педагогічної діяльності. Проблеми соціалізації особистості у просторі музею.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
21.	Тема 20. Музей, освіта та культурні цінності людини	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота – 3 год	
	<i>Модульна контрольна робота 4.</i>		